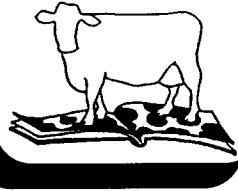

שונות ומשונות

פינת הלשון

לא כל WAFER הוא דקיק

דקיקי אספסת מצפון-איטליה. שם שמעתי בפעם הראשונה את המילה וַפֵּר (wafer) מפי בעל המפעל האיטלקי. מאחר שקודם ידעתי רק על alfalfa cubes (=דקיקי אספסת) חיפשתי במילונים ומצאתי שלל מעניין, אותו ברצוני לחלוק עמכם. מילון וובסטר הגדול מביא תיאור מלא של אותו wafer, מילה ממקור

בראשית רשימתו של גד שפט על "דקיקי שחת אספסת" מובא הסבר מפורט מאד על המונחים השונים המשמשים לתיאור האריות השונות לשחת, הן באנגלית והן בתרגום עברי. יען כי יש לי איזה שהוא נסיון-חיים עם הדקיקים למיניהם ואופן ייצורם ובמפעל – גם משחת וגם מקש מעובד כימית – ותוך סיפוק יצר החקרנות הבלשנית שלי – ניסיתי להגיע למירב המידע אודות WAFERS.

א. דַּקִּיקָה י' עוֹנָה שְׁטוּחָה, כְּעֵין מִצָּה. – [דַּקִּיקָה, דַּקִּים, דַּקִּי].
ב. דַּקִּיקָה י' דַּקִּיקָה, דַּקִּיקָה, דַּקִּיקָה, דַּקִּיקָה. – [דַּקִּיקָה, דַּקִּים, דַּקִּיקָה].

מילון אבן שושן

א. מִצָּה י' 1. לֶחֶם אֲסוּי מִבֶּצֶק שֶׁלֹּא הִתְמַיץ. 2. דַּקִּיק דַּק, עוֹנֵת לֶחֶם שֶׁנֶּאֱסָתָה בְּזֶמַן קָצֵר עַל-גַּבֵּי שֶׁטַח מְחִמָּם הַיָּטֵב. – [מִצָּת, מִצוֹת, מִצוֹת]. • מִצָּה עֲשִׂירָה י'. מִצָּה אֲסוּיָה מִבֶּצֶק שֶׁנֶּלֶשׁ בְּבִיצִים אוּ בְּזֶן אוּ בְּשֶׁמֶן אוּ בְּדֶבֶשׁ וְכִיוֹצָא בָּהּ • מִצָּה שְׂמוּרָה י'. מִצָּה אֲסוּיָה מִקְמַח שֶׁל חֲטִים שֶׁהִקְפִּידוּ עַל שְׂמִירָתוֹ לְצַרְכֵי מִצָּה מְשַׁעֵת הַקְּצִירָה • חַג הַמִּצוֹת. כְּנִי לַחַג הַסֵּסַח.

מִצָּה י' 1. מִצָּה קִטְנָה, דַּקִּיק דַּק כְּעֵין מִצָּה אוּ בִּסְקוּיט לְאֹכִילָה קְלָה. – [מִצִּית, מִצִּית].

הַרְפֵּיץ י' 1. דַּקִּיק, עוֹנָה, מְאֵסָה תָּנוּר. 2. יֵשׁ מִחֲדָרִים שֵׁם זֶה לְדַקִּיקֵי בִּסְקוּיטֵי הָאֲסוּיִים בְּשִׁטָּה מִיְחָדָת. – [תוּסִיץ, תוּסִינִים, תוּסִינִי].

אֲסִיפִית, מִצָּה, דַּקִּיק, מִצָּה wafer, n.
(נוצרית, שמשחמשים בה ב"לחם הקודש" בכנסייה הקתולית),

מְרַקֵּץ; דַּבֵּק (למירת מכתבים)
דַּק מְאֹד (כרטיק) as thin as a wafer

חֲמִיטָה, לְבִיבָה אֲסוּיָה, וּפֶלֶ, waffle, n.
אֲסִיפִית

דְּפוּס אֲסִיפִיּוֹת, פְּרִנֵּת חֲמִיטוֹת waffle iron

אף אם ASAE, האגודה האמריקאית להנדסה חקלאית בחרה במילה האנגלית הנ"ל לתיאור אריות השחת הדחוסה האמורה, אין זה אומר שבזה מיצו את הנושא. תשאלו חקלאים אמריקאים, רובם יכירו דקיקי אספסת alfalfa cubes, ולא דווקא alfalfa wafers. הטענה של גד שפט (בשיחה עמו), שהמונח קוביה (cube) לא מדויק משום שלקוביה ההנדסית חייבים להיות ששה משטחים ריבועיים שווים כדי ליצור קוביה מושלמת – טענה כזאת לא תופסת. וכל כך למה? כי התיאור של wafer אמיתי כלל אינו מבטא צורה של דקיק אספסת, ויהיה עגול, ריבועי או מלבני.

יש להודות, קיים מעט בלבול בעצם התרגומים המילוליים משפה אחת למשניה, אם גם התרגום לדקיק העברי דווקא קולע לתיאור צורתו ואופיו המקוריים. לפי כך, בעברית הקדומה המקראית דַּקִּיק הוא עוגה שטוחה, כעין מצה. בעברית המדרשית מובאת מילת התואר דַּקִּיק כתיאור של דַּקִּיק, דַּק מאד. המונח הנודף אֲפִיפִית השתחל פה, שלא במקומו, בתקופת התחיה והקמת המדינה (בעצם, אפיפית שואפת ל-waffle האנגלי וזה משהו אחר לגמרי).

אז איפה זה נגע לנסיון-החיים שלי? בתקופת עבודתי בחווה בסיציליה, בשנת בצורת קנינו

מילון אלקלעי

wä'fër, n. [OFr. *waufré*; Fr. *gaufre*, a pancake, wafer. Of Teut. origin.] A thin cake or leaf of paste, generally disk-shaped; specifically, (a) an article of pastry, as a small thin sweet cake, now made of flour, cream, white wine, and lump sugar, and flavored with cinnamon or other spice or flavoring; (b) a thin circular portion of unleavened bread, generally stamped with the Christian monogram, the cross, or other sacred representation or symbol, used in the Roman Catholic church in the celebration and administration of the eucharist; (c) a thin disk of dried paste used for sealing letters, fastening documents together, and the like, usually made of flour, mixed with water, gum, and some nonpoisonous coloring matter.

מילון Webster

wä'f'fle, n. [OD. *waefel*; D. *wafel*.] A thin cake baked hard and rolled; also, a soft cake baked in a waffle iron.
wä'f'fle iron (-ürn). A cooking utensil having two hinged portions to contain batter, which is quickly cooked by the relatively large surface of heated iron, owing to square projections which make cavities in the batter cake.

wä'f'er n., & v.t. 1. n. Very thin sweet crisp biscuit now chiefly eaten with ice cream; thin disc of unleavened bread used in Eucharist; small disc of dried paste formerly used for fastening letters, holding papers together, etc.; disc of red paper stuck on legal document instead of seal; ~thin, very thin. 2. v.t. Attach or seal with wafer. [ME f. AF *wafre*, ONF *waufré*, OF *gaufre* (cf. GOFFER) f. MLG *wäfel* waffle; cf. foll.]
wa'ffle' (wó'-) n. Small crisp batter cake baked in ~iron usu. of two shallow metal pans hinged together. [f. Du. *wafel*, *waefel* f. MLG *wäfel*; cf. prec.]

מילון Oxford

או, לא כל wafer הוא ריקי, הוא אפילו לא בפלה.

מדרכי מלען

טאוטוני: (א) עוגיה קטנה ומתוקה כיום עשויה מקמח, שמנת, יין לבן, סוכר עם קינמון וכו' – ממש אפיית. אמנם, במקור זה היה דק מאד ובצורת דסקה, עיגול.

(ב) בתרגום מדוייק: פרוסה דקה עגולה של לחם ללא שמרים (לא חמץ), בדרך כלל טבועה בה צורת צלב, או כיתוב סימבולי של הנצרות... לחם זה משמש (עד היום) בפולחן הכנסייה הרומית-קתולית... ונקרא שם לחם הקודש, בין השאר.

(ג) שוב דיסק דק, של עיסה מיובשת לצורך סגירת מכתבים וחיבור מסמכים.

בקיצור, ה-wafer המתואר זהה למעשה למציה העברית, או אף למצה של פסח, כי זה מקור המנהג הקתולי (ראה ציורו של לאונרדו דה וינצי, "הסעודה האחרונה"). יש להניח, שלו אותו איטלקי היה מודע למשמעות הדתית של המונח האנגלי, לא היה משתמש בו במסחר ריקי האספסת.

להשלמת התמונה, כמה מילים על waffle, כזה שניתן לאכילה בלי להוות מכשול. המילה מופיעה בצורה זאת בכמה שפות אירופיות בשינויים קלים ביותר (גרמנית, הולנדית, דנית, וכו'). מדובר על עוגה דקה אפויה בתוך מתקן בעל שני משטחים מחורצים אשר נותנים לה את מראה. לרב יש גם מילוי של קרם שוקולד, לימון וכיוצא באלה. כאשר "שלישיית הגשש החיזור" דיברה על **בפלה** – לעוגיה הזאת התכוונו.

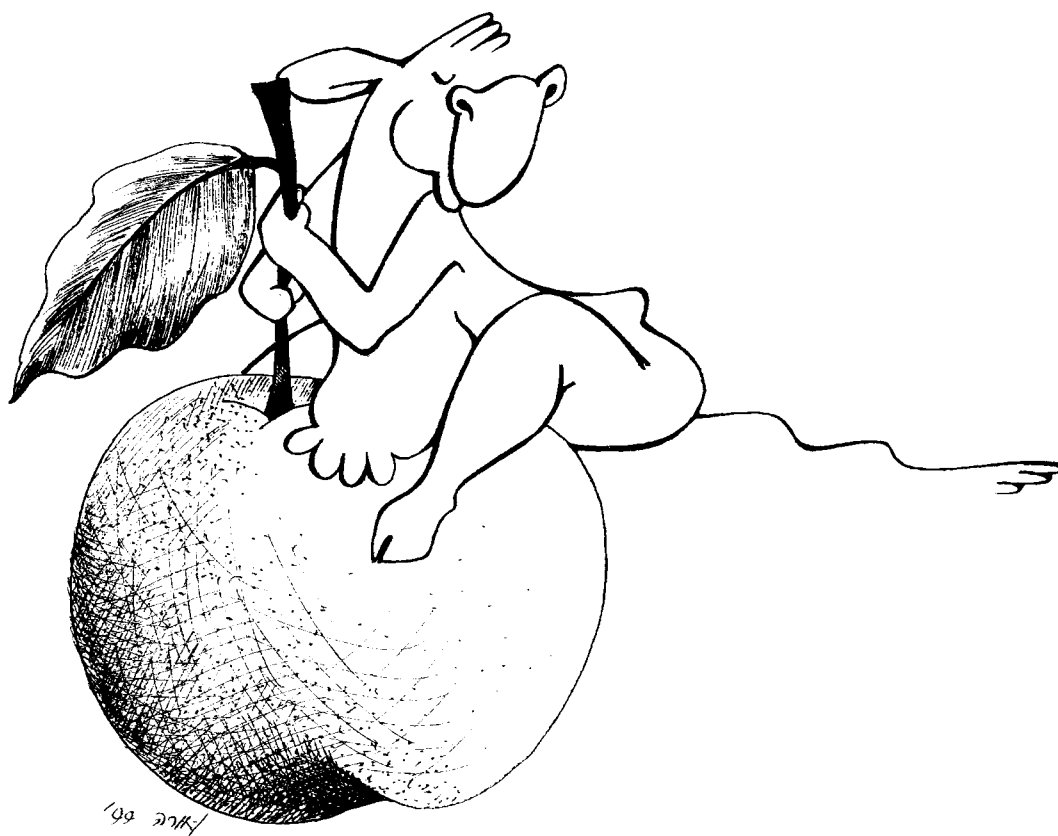
הגדרות "בעין בוחקת" – זה לא צחוק

יודעים, לאן נוסעים בסוף השבוע. רמת-חיים גבוהה – אנשים מוציאים יותר כסף משיש להם, כדי לאפשר להם לחיות בצורה שהם בכלל לא אוהבים. בחירת מקצוע – כשצריך להחליט, במה חושבים בעתיד לקיים את המדינה, ואת עצמם.

שיויון הזדמנויות – שכל אחד יכול להגיע לכל עמדה, כל עוד המפלגה מאחוריו. מחסור אקוטי בפרסונל – כשאפילו עובדים בכירים לא יכולים לצאת מן המשרד מבלי שירגישו בהיעדרם. עקה, אַקְפּ (stress) – כשביום ה' עוד לא

זכרוס שנג'ג'ס
הגאגוג חגבאי זקר זישרא
מזכג אג מזריה אכא מיזרניס אזרכני האז ומזכג

זכג שנה סאזה ומקג
שנג פריון, פוריוג ומקג חבשה